

PETROSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGYES TARTALMU HETILAP. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Egy negyedévre 2 kor. | Egészévre 8 kor.
Fél évre 4 „ | Egyes szám ára 20 fillér

Fel. és szerkesztő:

ZÁDORY KÁROLY.

Laptulajdonos:

FIGULI ANTAL.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Petrozsény és Vidéke” szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a kiadói hivatalhoz czimzendők. — Hirdetések, valamint nyilttéri közlemények mérsékelt áron számíttatnak.

Árviz.

A haragos éj ráfeküdt a völgyre. Megdördültek végre a felhők és a Föld: — irtózva nézte a borús eget. Megeredt az ég csatornája, vészt, pusztulást üvöltött, nyomán a menydörgés:

„Nem tűnök semmi gátot!

Bérez áll előmbe bár: nyakára hágok,

Elmorzsolom legott s úgy ellapítom,

Mint szélvihar homokbucskát a síkon,

A melyre egyszer ráfekszik s — ehol,

A légebe szórta, volt és nincs sehol!”

— Ide nézzetek!

Vesztett dühömben szinte reszketek!

Szörny-coltom’ érzem, vérre szomjazom

Prédát kívánok, kéjelgni azon,

S eldobni, hogyha izre-porra törtem...

Izony előttem, vonaglás mögöttem.

A farkam sárkány, szárnyam denevér,

Tarajom sárگا, tajtékom fehér.

Hajam kibontva, repked a szélben,

Elöttem árnyak futnak az éjben;

Östöröm érzik, az üzi hajtja

Vészbe, halálba! hajrá, csak rajta!

Örületés táncz a habok táncza

Ki nem fáradva — meg-megürrázva,

Kerengve, mint a forgószél, mikor

Futóhomokból tornyot sodor,

S szélfújja ismét egy lehellettel.

Szomorú virradatra ébredt e hó 13-án a Zsilvölgy lakossága.

Az előző héten csaknem naponként esett az eső s a két Zsil, valamint a kisebb patakok magasra duzzadtak, ami nem szokatlan ugyan, de csak ritkán jár a nyomán katasztrófa. Ezuttal azonban a pusztulás, a rombolás megindító képét tárja előnk.

Már 12-én este szakadt a zápor. Éjfélkor megesenesült, de hajnali 2 órakor valóságos felhőszakadás váltotta fel, mely pár óráig tartott. Az utcákon s téreken hömpölygött az áradat. Az alacsonyabb fekvésű lakásokból rémülten menekültek az emberek, több helyen alig menthette meg az életet, esetleg még valami ingóságot.

Petrozsény belterületét összekötő Malea-hídnál már szürkületkor százával csoportosultak, segítségnyújtásra készen, de meggyőződtek arról, hogy a bős áradattal szemben csak menekülésre, esetleg az értékeesebb ingóságok gyors megmentésére lehetett gondolni. Szemlátomást, perczenként rohamosan nőtt a fektelen áradat, örvényesen kavarogva zúgott, bögött s piszkos hullámai alól távoli ágyulövések dörgéséhez hasonló tompa bűgás

rémes moraja sűrűn hangzott, amint a tova hömpölygetett óriási kővek a meder fenekén iszonyú erővel egymáshoz ütődtek.

A hid recsegett, ropogott, a part kőburkolata omladozott a hullámcsapásokkal ostromolt házfalak repedeztek s a jajveszéklés zaja bele vegyült a rohano patak vad zúgásába.

A hid egyik felét leszakította a víz s a nagy gerendákat és egyéb hid részeket vitte tovább s verdeste a házfalakhoz, kerítésekhez és védburkolatokhoz, mindenütt pusztulást, rombolást okozva. Ezzel megszünt a közlekedés Petrozsény két fő-része között.

Legelőször reggeli 6 óra tájban a Sárosy József házában döntötte fel az ár a fürdőházat s melléképületet s megsemmisítéssel fenyegette lakházat s üzlettelepét. Majd nem egy időben beomlott a hid mellett Szokol Miklósnak erős kőalapra téglából épült új házában egyik része, a melléképületekkel s kerítéssel együtt.

Minden irányból érkezett vész hírek tartották izgatottságban a kedélyeket. Több emberélet elpusztulásáról beszéltek, a mi azonban — szerencsére — nem bizonyult valónak ezideig. Életveszélyben forgott a vágóhid utcában több család, hol az embereket s gyermekeket az áblakokon át mentették ki.

Nem egyszer volt már a Zsilvölgyben pusztító árviz, majd az egyik, majd a másik részen, de hogy mind a két Zsil és a mellékpatakok egyszerre kiáradtak s ily nagy pusztítást okoztak volna, arra a legidősebb öslakosok sem emlékeznek.

Az előjáróság azonnal erélyesen intézkedett, hogy a személyforgalom az államuton a Maleahídnál helyreálltassék. Az itteni ácsok vetekedve munkához láttak, Sternberg építési vállalkozó azonnal a helyszíni-re szállította a ezölöpöket s hatalmas gerendákat és néhány óra alatt áthidalták ismét a kiáradt patakot. A gyalog közlekedésnek biztos ut nyitott ez által Petrozsény belterületén. Ezen gyors és üdvös ténykedésért halás elismeréssel adoz a közönség.

Este felé ideérkezett Déváról az államépítészeti hivatal részéről Schwarz mérnök s Hátszegről Lakatos megyei utbiztos. Azonnal intézkedett a mérnök a Maleahid ideiglenes helyreállításáról s egy nap és egy éjjeli fárasztó munkával a kocsik közlekedést is helyreállították ott.

Felső-Barbaténytól s a palatistyai határhídtól Csimpáig, illetőleg a Tajavölgy torkolatáig, Auselig a pusztulás megrázóképe tárul előnk. Száz-és száz-ezer ember hónapokon át nem lett volna képes azt a rombolást véghez vinni a mit a bős elem pár óra alatt véghez vitt:

„Ház, udvar, utca, tér, mind egy folyam,
Egy tenger ár, a melynek partja nincs;

Egy örvény-tölcsér, melyben annyi kincs,
A szorgalom gyümölcse semmié lett...
S a romokon, miket halomra hánynak
Tombolni láttok, mint egy részegét.”

Borzadályt keltő rohanással zúgnak még most is medrűkből kiáradt patakok s a vészterhes fellegek holló szárnyaival lebegnek a leomlott hegyek és a völgy fölött. Egy-egy villámlás, egy-egy dördülés ijesztő félelmet kelt. És nem ok nélkül, hiszen éjjel nappal meg-megered az ég csatornája, ujjab és ujjab áradást idézve elő a patakokban s egy ujjab katasztrófa elsöpörheti mindazt, a mit eddig meg-kímélt az áradat.

A rombolás egész borzasztóságában még nem is látható mindenütt, de ami látható s hozzátéveleg megbecsülhető az is elszomorító, mert milliókra megy a kár:

Lupényben a Szt. István-tárnához vezető közlekedési hidat darabokra törve elsodorta az ár. Az „Urikány-Zsilvölgyi Köszénbánya Társulat” fatelepéről 5—6000 támoszlopot elvitt a kiáradt Román-Zsil s a tárna előtti térséget egészen eliszapolta. A Szohodol pataknál, a vasuti hid melletti kőhányást megkerülte, a töltést elmosta s a zs.-maczesdi hidat elvitte és a gátat teljesen tönkre tette s a Balea közlekedési hidat is darabokra törve megsemmisítette az áradat.

Parosény és Vulkán között a kövel kifalazott közlekedési utat szétrombolta a víz. A Balea-vasuthidat megkerülte a töltés és hid védelmére szolgált kőveket tova hömpölygette a rohanó ár s a töltést több méternyi hosszban elmosta, úgy, hogy a vasuti hid magában, szabadon áll szilárd talapzatán.

Vulkánnál a Merisora patak végképp elrombolta a közlekedési utat, valamint a „Felső-Zsilvölgyi Bányatársulat” iparvasutját s a bányatelep teljesen elvan zárva a közlekedéstől. A társulat Zsilhidja is eluszott.

Valea-Ungurului-ban lévő vasuti hid töltését szintén elmosta a víz s a Petrozsényből 13-án délelőtt indult személyvonat még szerencsésen áthaladt a hidon s ovatosan lassu menetben haladt tovább, de a hid közlelésben a gép lefordult a sinekről s a kocsik megálltak. Szerencsére sem az utasok, sem a vonatszemelelyzet közül nem sérült meg senki. Az említett hídnak mindkét oldalán elmosta a víz a töltést és a vashid magában, szabadon áll.

A-Barbatényben a nagy Zsilhidat a védő kőhányásokkal együtt elsodorta, a Maderspach-féle fatelepnél a közlekedési utat átvágta s két szilárd épületet teljesen szétrombolt több melléképületet elpusztított s több házat megrongált a vizár.

A ninosza teljesen elvan zárva a közlekedéstől. Ott is borzasztó a pusztulás.

Livazényben a két nagy Zsilhidat elsodorta az árviz s a vasuti vashid mellett 20—25 méternyre mindkét oldalon elvitte a töltést kőburkolatával együtt és a vashid magában áll alámosott talapzatán inogva, erős vasgerendái meghajolva. Szakértők állítása szerint ezt a drága hidat, ha magától le nem dőne is, le kell bontani s újra építeni. Szurdok szorosban az emléktáblánál lévő vashid mellett az uttestet s odáig a nemze tközi államutat több helyen 6—700 méternyi hosszban teljesen elpusztította az ár s hozzátéveleges számítás

Csak nőket érdekelhet e szenzátiós felfedezés!

„AFRODITIN”

mellszépítő, a harem hölgyek csodahatású laurus-irja, mely visszavarázsolja a női kebel elvesztett ifjúi üdeségét, ruganyos telt-ségét. A testhőrt bürönyt-lágyágúvá és selyemfényűvé varázsolja. Ezen csodahatású ir gyógyszeranyagokból készül, tehát, semmiféle ártalmas anyagot nem tartalmaz. Egy téglai ára használati utasítással 4 korona. Törvényesen védve. A pénz-t beküldésével vagy utánvétellel megrendelhető a „STEAROPTINUM” laboratóriumában: Budapest, VII. kerület, Mexikói ut 88. sz

szerint Livazényben az államut járhatóvá tétele 90—100 ezer koronába kerül. Hogy milyen magasra hágott Szurdukszorosan az áradat, abból következtethető, hogy a nagy vármídi óriási túlgyerendái az emléktábla mellett vashid vas-korlátain fekszenek.

A livazényi állomáson alul 30—40 méternyi hosszban elmosva a stratégiai államutat, új medret vajt a Zsil s a Gross Hermann és Jakabfi telkén folyva tér vissza régi medrébe. Itt mindenütt magas víz hömpölygött. A szurduki esendőrség rudak segélyével az ablakokon át menekült a laktanyából, az iratokat s ingóságokat a pádlásra hordva mentették meg. Ugyanott a hatalmas fákat tövestől kitépte s az egész erdőt iszap alátemette a víz.

A Szeledruk patak, kövezett medrét iszappal s kövekkel betemette a köfalat szétrombolta.

Felső Barbaténytől Petrozsényig a veteményeket tövestől elvitte, a széna kalangyákat, a lakosok összes takarmányát, számtalan sertést, s egyéb hasznos házi állatát elsodorta, faházait, vagy melléképületeiket sok helyen felemelte, szétrombolta s tovaragadta az ár.

Petrillán, Lónyán s Csimpán a kövel burkolt utakat s az összes hidakat szétrombolta, kőházakat pusztított el, sok faházat, melléképületet elsodort a télire gyűjtött takarmányt mind elvitte s több élő állatot. Ezen irányban csak is a bányatársulat iparvasut töltésén lehet gyalog közlekedni Lónyáig s onnan nagy nehézséggel Csimpáig.

A Tájválygyben — valamint az egész Zsilvölgyben — megsemmisültek a fauszató készülékek, a bűrik s nagymennyiségű rönköket sodort el a víz.

Csak főbb vonásaiban változtak a pusztulást, hogy fogalmat nyújtunk annak nagyságáról s iszonyatosságáról és hü képet nyújtunk a rettenetes katasztrófa által teremtett helyzetről.

Segélyt a károsultaknak.

Vármegyénk főispánja gr. Bethlen Miklós f. hó 15.-én a vész színhelyén meggyőződött a katasztrófa nagyságáról, szemével látta a pusztulást s azt a kétségbe ejtő helyzetet, melybe e vidék lakossága önhibáján kívül jutott, meggyőződött arról is, hogy állami hozzájárulással lehet és kell újabb veszedelem elhárításáról vagy legalább csökkentéséről intézkedni. Hisszük, megvagyunk győződve, hogy ömeltősága felemeli szavát, érvényesíti hathatós befolyását a kormányzatára bízott vármegye ezen mélyen sújtott vidékének érdekében, hogy szakértő kultur mérnökök véleménye alapján a vízlefolyások szabályoztassanak s a károsultak segélyeztessenek. Mindkét irányban gyors intézkedésre van szükség.

A gróf-főispán látta a pusztulást, látta, hogy a közlekedési utak és hidak elrongáltattak, de nem láthatta az ennek folyamánként fellépett kétségbe ejtő helyzetet, amire szomorú világot vet az „Urikány-Zsilvölgyi Közsébbánya Részv. Társ.” igazgatójának felszólalása. Muguet Kolozs lupényi bányaigazgató, nagy nehézséggel küzdve, gyalog bejött Petrozsénybe f. hó. 17.-én s bejelentette a járási szolgabíróságnál, hogy Lupényben s a Felső-Zsilvölgyben tízezer embernek csak pár napig tart még az élelme.

A kereskedések élelmékészlete elfogyott, sehonnan és semmi módon se lehet szállítani. A közlekedési utak és hidak szétromboltattak, el vannak zárva a világtól. Ezreknek élete kiált: segélyt!

Kérelmére Janza szolgabíró kimerítő távirati jelentést tett a főispánhoz, feltűntette a nyomasztó inséget, mely immár beköszöntött s intézkedést kért arra nézve, hogy katonai utászok s hidászok rendeltessenek ki sürgősen a gyalog- és kocsis forgalom helyreállítása végett, hogy az éhezőknek élelmet lehessen szállítani.

A remület első pillanatában ezen elszomorító eshetőségre ki sem gondolt. Muguet K. bányaigazgató, önfeláldozó elszántsággal egészsége sőt élete kockáztatásával személyesen tett bizonyosságot arról, hogy az éhínség fenyeget s ezek nevében és érdekében kért **kenyeret és segélyt**. Az ő nyomatékos szava nem lesz pusztába kiáltó szó; fel hat az, fel kell hogy hasson a magas kormányhoz, ahol megértik a veszedelem nagyságát és oltalmunkra, támogatásunkra segítő kart nyújtanak.

„Bis dat, qui cito dat“.

Nem kételkedünk, hogy a főispán a vészszínhelyén szerzett tapasztalata alapján ismert nemes hajlamát követve s nevezett bányaigazgató előterjesztése folytán a magas kormánytól megismerteti a nyomasztó helyzetet, segélyt eszközöl ki s a nyomor elhárítása iránt hatékonyan intézkedik minden irányban. Ámde ez csak

pillanatnyira segít az inségben. A társadalom, a nemzet köynörületéhez is kell fordulnunk. Az emberbaráti lelkék jótékonyágához kell folyamodnunk:

„Hol ember él, fül hirt hall, és szív érez.

Az ember milliója egy család ma,

Együtt érezve, egy Istent imádvá,

A kinek neve: Szeretet.

Ó köti össze ugy a szíveket.

Száz kötélekkel, száz csodás varázsszal

Élő s írott szó, gőz és villany által,

Hogy mi egyiket boldogítja s vérzi:

Villanyjűtésként mind megérzi!“

Megérti s megérzi az emberiség szíve annak szükségét, hogy segélyre szorultak azok, kiket megfosztott tűzhelytől, élelmétől, jószágától, letakarított terményétől, mindenétől a balszerencse sújtó haragja. És ilyenek ezrével vannak. Nem sokára beköszönt a zord idő, eljön a tél és az élelmétől megfosztott lakosságnak nem lesz — már sincs — betevő falatja, — nincs miből újra felépítse hajlékát. Jóság, — amit megkímélt az árvíz —, télen át elpusztul éhen, mert az összegyűjtött takarmány oda van, — oda.

A Zsilvölgy lakói még soha sem kértek, soha sem kaptak segélyt a kormánytól, a nemzettől, a köynörülő emberiségtől: most ráutalja a kegyetlen sors; **köynöröadományért esedeznek**.

Vármegyénk kormányzatának szomorú kötelessége felkérni a magaskormányt sürgős segély nyújtásra, felkérni a törvényhatóságokat köynöröadomány gyűjtésre s a községi képviselő testületek elutasíthatlan feladata a hatóságuk alá tartozó károsultak érdekében eső szót emelni a felettes hatóságnál és a köynörülő emberbaráti szívekhez:

Segélyért a károsultaknak!

Árvíz Hátszegvidékén.

A folyó hó 13.-iki katasztrófa után egyedül a vasuti összeköttetés maradt meg Petrozsénytől Piski felé. Ma már ez is megszűnt. Az egész Zsilvölgy, mint egy katlanban, el van zárva minden összeköttetéstől. A Sztrigy s a boldogfalvi patak is kiáradt, a Farkadinvölgy elvan öntve s a vasuti közlekedés még átszállással sem lehetséges. Folyó hó 17.-én dél előtt Bajesdig át szállással közlekedhetett a vonat de további intézkedés ezt is be kellett szüntetni.

Petrozsény s az egész Zsilvölgy részére importálni kell az élelmi cikkeket, melyeknek nagyrészét a szurduki uton Romániából szállították tengelyen. Milliokra menő költséggel s roppant munka erővel 2—3 év alatt talán helyre állítható lesz a szurduki nemzetközi út úgy, hogy azon kocsik közlekedhetnek, addig tehát onnan kocsikon nem hozhatnak élelmi cikkeket. A piskii-petrozsényi vonalszakaszon jött hozzánk, leginkább Arad és Krasso-Szörény megyékből az élelem másik része s most, hogy a vasuti közlekedés fenakadt, bizonytalan időig onnan sem kaphatunk élelmet.

Farkadin völgyben a hátszegi vasuti nagy vashid körüljárja fölött ember magasságnyi áradat hömpölyög, pár száz méter szélességben elborítva a töltés testet s egész szélességében az egész völgyet. Ha a magas víz lehúzódik átszállással lehet közlekedni, de hogy a teher szállítás mikor lesz lehetséges, az bizonytalan.

A vonatközlekedés helyreállításán nagy erővel dolgoznak.

Roppant károkat okozott Hátszegvidékén is a pusztító áradat folyó hó 16—17-ikén.

A puji vasuti hidat is megrongálta a Sztrigy rendkívüli kiáradása, melyet a folytonos esőzés okozott, onnan azonban pusztulás, rombolásról nem kaptunk értesítést.

Elszomorító képe tárul elénk az árvízveszedelemnek, de következményeivel még nem lehetünk tisztában. A vulkáni s lupényi bányák nem szállíthatnak szemet még bizonytalan ideig. Ha szállítás nincs, ha hely nincsen a kiaknázott készlet felhalmozására, a bányászok sem dolgozhatnak s annyi ezer embernek a napi kereset van tönkre téve hosszabb időre. Ki számolhat ennek következményeivel!

A nagy iparvállalatok óriási kárt szenvedtek az egész Zsilvölgyben s bár ezek nincsenek köynöröadományra utalva, de közgazdasági fontos közérdek, hogy a közlekedés minden irányban a legsürgősebben helyreállíttassék, az inség, a nyomor enyhítésére sürgős intézkedés tétessék s a patakok szabályozásával annyi

ellentétes magánérdek, de különösen a közérdek ohajtott kielégítést nyerjen s ezen ezébből nagyon is indokolt volna: **kormánybiztos** kiküldése.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **A legelső magyar ember**, apostoli királyunk Ó Felsége születésének hetvenedik évfordulója alkalmából Petrozsény község hazafias közönsége, hódoló ragaszkodásának, alattvalói hűségének fényes bizonyítékát adta F. hó 17.-én délután nemzeti zászlók lengtek a házakon s este impozánsan kivilágított háziorok között hullámzott a közönség, gyönyörködve a Hymnus imaszerű melódiájában, a Rákoczy lelkesítő ütemeiben, melyet Péter Károly jól szervezett zenekara közelísimérés mellett játszott a község ház előtt. Több diszes kirakatban Ó felsége arcképe alkalmi feliratokkal vonta magára a nagy közönség figyelmét. A hegyoldalban mozsárlövészek dördültek, hirdelve a beköszöntött örömnünetet. F. hó 18.-án kettős örömnünapra viradt Petrozsény közönsége: a király születésének 70. évfordulójára és 8—10 nap óta nem látott verőfényes napra. A házakon még több zászló lengett mint az ünnep előestéjén. Az ipartestület tagjai d. e. fél 10 órakor disz-zászló alatt a bányatársulat harsogó zene kísérete mellett vonultak a ipartestületi helyiségtől a rom. kath. templomba, hol Szoits János főesperes-plebános ünnepi nagy misét celebrált, melyen jelen voltak a hatóságok s testületek képviselői: a szolgabíró, a községi előljáróság, a gymnasium igazgatója, az áll. iskola igazgatója s tanítóikara a m. kir. esendőrség, a m. kir. a pénzügyőrség, a magy. áll. vasutak állomás főnöksége s osztályfőnöksége, a bányatársulat igazgatója s főtisztjei, az ipartestület s. t. b. Az ünnepi nagymise alatt Bakos József kántor remek offertoriumi éneke áhitatot keltett s végül a Hymnus a közönség felállva együtt énekelve ez ének karral. Tíz órakor harsogó zene mellett vonult a közönség az ipartestülethez csatlakozva az ev. ref. templomba, hol Kósa Mihály lelkes mondott lendületes szép imát s hazafias, lelkes, remek beszédet az Ég áldását kérve népének legjobb atyjára a legalkotmányosabb királyra és a nemzetre. Végül az énekkar a Hymnus énekelte a közönséggel együtt. Innen a gör. kath. templomba vonult a közönség, szintén zeneszó mellett. Az ág. ev. templomban tartott ünnepi isteni tisztelet alkalmával Pelger Mihály lelkes fénkölt imát és szép beszédet mondott. Az izraelita templomban szintén ünnepi isteni tisztelet volt, hol Leitner József rabbi h. igen szép magyar és német szónoklatot tartott.

— **Jubileumi szent ünnep** lesz a rom. kath. templomban Szt. István napján f. hó 20.-án szentségkítéssel, nagymisével, szent beszéddel és szentség imáddással. A kereszténység behozatala 900-ik évének ünneplése egész nap tart.

— **Nemzeti ünnep**. A törvényhozás nemzeti ünneppé nyilvánította Szt. István napját. Kettős jelentősége van az idei Szt. István napjának, amennyiben a nagy országos jubileári ünnepség, a kereszténység behozatalának 900-adik évfordulójával összeesik: Tisztán és fényesen fog ragyogni azon napnak emléke, midőn Vayk felvette a keresztényhitet, mely állam fentartó vallás lett s koronát adott a nemzetnek. Mindkettő meg van építésben és dicső hatalomban. Miként kilencszáz év előtt, azonképpen most is e kettőben látja a nemzet megmaradásának, jövőjének biztosítékát s ezért halás kegyelettel ünnepezzük e nagy nap évfordulóját. A rom. kath. templomban f. hó 20.-án d. e. 10 órakor lesz az ünnepi szent mise.

— **Jubileumi ünnepély Piskin**. A jubileumi szent év augusztus hó 18, 19- és 20-ik napján fog a piskitelepi rom. kath. templomban megtartani: szentség kítéssel, — szent beszédekkel, gyóntatás és áldoztatással. Aug. 20.-án mint az ottani egyház búcsu-ünnepén: Reggel 7 órakor Szentség kitétel és áldoztatás, majd Szentség imáddás és gyóntatás általánosságban. 10 órakor szentbeszéd szabad téren, melyet megelőz és követ a dalárda éneke. Ezután az emlék-keresztet megáldása s utána ünnepélyes szent mise lesz. Délután Szentség imáddás, vespere, szentbeszéd és hálaadás, végül áldás az oltári szentséggel.

— **Személyi hírek**. Vármegyénk szeretett főispánja gr. Bethlen Miklós, f. hó 15.-én egész nap körünkben időzött, hogy meggyőződést szerezzen az árvíz okozta pusztításról s informáltassa magát a szükséges intézkedések iránt. Kíséretében volt a megyei államépítészeti hivatal főnöke Lukács főmérnök. (A főispán hivatalos látogatását lapunk főhelyén méltatjuk. Szerk.)

— **Kinevezés.** Ádám János petrilla deákányai állami elemi iskolai tanító áthelyezése folytán üresedésbe jött tanítói állásra vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter Nána Aurél eddig bojabirzi (Hunyadmegye) állami iskolai tanítót helyezte át. Nevezett tanító állását folyó hó 28-án foglalja el.

— **Jótekonycsélú templomi hangverseny** volt f. hó 12-én d. u. 5 órakor a petrosényi ág. ev. (lutheranus) templomban. Dacára a szakadó esőnek, szép számú, intelligens közönség foglalta el a padosorokat s a helyszentsége által is fokozott ihlettel gyönyörködött a mesteri zenealkotások művészi előadásában. Messinger Károlina urhölgy. Cherubini „Ave Maria“-jával elragadta, felemelte a lelkeket; iskolázott mézzó-soprán nagyhangterjedelme, minden regiszterben kellemesen esengett s a művészi kompozíció minden szépségét kifejezően interpretálta. Huth Paula urhölgy érzéletes, iskolázott gyönyörű alt-hangja, szépen érvényesült Händl „Messiás“-ában. Pelger Piroška urhölgy kiváló elméleti és gyakorlati készséggel kísérte orgonán az ének- és zene produkciókat. Rosénál János ur igazi művészettel kezeli a fuvolát, a mit Haydn „Largo“-jának precíz előadásával ezuttal is igazolt. Pán János ur, hegedű, Sandner János ur mély hegedű s Tonházi Jakab ur gordonka játéka, nagyban hozzájárult az érdekes hangverseny művészi színvonalának emelésével. A vegyeskar precíz éneke semmi kívánni valót nem hagyott fenn s dícséri Pelger Mihály lelkész ur karnagy ügyességet és szakképzettségét. A zenei műremekből összeállított programot mind számunkban közöltük s csak azt jegyezzük meg itt, hogy annak minden egyes pontja kitűnően sikerült s a jótekonycsélra (a magyar ima- és énekeskönyvek vételára utolsó részletének törlesztésére) szép összeg jutott.

— **Petrosényi községnek** 1899 évi zárszámadása, melyszerint 14.295 ft. 31 kr. = 28.590 kor. 80 fillér a bevétel és 13176 ft. 31 kr. = 26352 kor. 60 fillér kiadás; ennél fogva 1899 év végével a pénztári maradvány 1119 ft. 08 kr. = 2238 kor. 16 fillér. Az 1900 évi költségvetési előirányzat úgy a mint a községi képviselőtestület által 27617 kor. 56 fill. bevétellel és 25290 kor. 42 fill. kiadással megállapított a törvényhatóság által elfogadott és jóváhagyott. Az 1901 évi költségvetési előirányzat számadatai szerint a bevétel 26200 kor. 16 fill. és a kiadás 26090 kor. 42 fill.

— **A „Petrosényi és Járasi Ipartestület“** tombolával egybekötött nyári táncmulatságára nagyban folynak az előkészületek: A kiosztott tombolaszámokat kedves hölgyek járulják. Ők, a jótekonycsélú zsarnok angyalai, utolsó fillérünket is kibeszélik zsebükből. Igérnek szerencsét, biztosítanak a főnyereményekről és mi hiszünk nekik. Hinnünk s következőképpen sorsjegyet vásárolnunk kell. Ezen ónadóztatással üdvös célt mozditunk elő s csak annyi áldozatunkba kerül, hogy egy-két pohár sörrel, vagy spriczerrel kevesebbet igyunk egy-két szivarral kevesebbet szivjunk el. Megteszszük, mert muszáj. Ki tudna ellenállni a biztos nyeréssel biztató csábígereteknek, Fortána istennő bájos szövegségei rábeszélésének. A Jakabfi kereskedésének kárakában megtekinthető nyereménytárgyak csak fokozzák a sorsjegy vásárlási kedvet. Héttőn, Szt. István napján délelőtt 9 és fél órakor, harsogó zene kísérettel a Wágner szállodától vonul az ipartestület díszszőlője alatt a római, kath. templomba s az ünnepi istentisztelet után oda vissza. Délután 3 órakor veszi kezdetét a táncvigalom ugyan azon vendéglő kerthelyiségében, mi alatt egy-egy felkért kisasszony 7 nyereménytágy nyerőszámát nyilvánosan kihúzza s a nyeremények azonnal ki is adatnak. Esti 8 órakor a szálloda nagy dísztermében lesz a vigalom folytatása s éjfél szünóra alatt szintén 7 felkért kisasszony húzza ki a nyereménytágyra eső sorsszámokat. Azon két urhölgy ki a délutáni és éjfél tombola alkalmával a két főnyereményre eső számot kihúzza „szerencséskezű kisasszony“-nak nyilvánítatik. A széles körben nyilvánuló érdeklődésből következtetve, úgy anyagilag, mint erkölcsileg fenyésen fog sikerülni a muláság.

— **Vizbe fullt** egy szerencsétlen bányamunkás f. hó 16-án esti 6 órakor. A petrillai bányatelepen a Zsil-partján haladt a rendes közlekedési úton s nem is sejtette, hogy a sebesen rohanó víz alul a part körörményét elsodorta, teljesen álmosta úgy, hogy a közlekedési útl is szolgált védőtöltés abban a pillanatban szakadt le, midőn az illető éppen azon ment és ő a földdel és a vízből kiállott kőburkolattal együtt a zúgó habok közé zuhant, hol az ár elragadta s hasztalanul igyekezett uszással menekülni, Petrosény alatt

holtan vetette a partra, testén több sebből vérezve és súlyos zúzdásokkal. Sokan látták a boldogtalant kiködni az örvényesen kavargó hullámokkal, de megmentésére gondolni sem lehetett. Örült sebességgel vágta majd a mederből kiálló sziklához, majd a kőparthoz. Beszállították a társulati kórházba Neve Kruzó Juon.

— **Elhalasztott nyári táncmulatság.** Az „Urikány-Zsilvölgyi Köszénbánya-Részvénytársulat“ altisztikara tűzijátékkal egybekötött nyári táncvigalmára a meghívókat szétküldötte, az előkészületeket megtette arra nézve, hogy a vigalom úgy erkölcsileg, mint a jótekonycsél érdekében anyagilag is fenyésen sikerüljön, amire volt is alapos kilátás. Petrosényból is sokan csatlakoztak. A váratlanul bekövetkezett pusztító elemi csapás azonban ezt a tervet is megfűszárította, elzárván Lupényt a forgalomtól. A vonat és kocsik közlekedés hosszabb időre szünetel, sőt gyalog is kerülő utakon alig-alig juthatni Lupénybe. A kedélyeket is a borzasztó pusztulás tudata nagyon deprimálván, a rendezőség a Muguet Kolosné urnő Ónagysága védnöksége alatt folyó hó 19-re — a mai napra — kitűzött mulatságot bizonytalan időre elhalasztotta.

— **Óvodavizsga.** a petrosényi állami óvodában f. hó 14 volt, mely iránt a szülőknél kívül a tanügybarátok igen szép számmal adták jelen érdeklődésüknek. Mint évenként, ezuttal is várakozáson fűlül szép eredményben gyönyörködött az intelligens hallgatóság. Bámulatos az a türelem, melyet a kisdedek fegyelmezése, rendre szoktatása körül özv. Tribus Gyuláné sz. Balogh Ella óvónő kifejt. Az angyali kis gyermekek oly szépen szavaltak, oly ügyesen énekeltek, hogy a jelen voltak szorosértelemben elváltak ragadtatva. A kedves kézi munkák az óvónő ügyességét dícsérik. A megelégedésnek azon őszinte nyilvánításához, melyet a szülők, a tanügybarátok és tanhatóság képviselője kifejezésre jutattat, szívből gratulálva csatlakozunk.

— **A petrosényi bányászok** 1900. augusztus hó 19-én (vasárnap) a Prokopp féle vendéglőben jótekonycsélú táncmulatságot rendeznek. Belépti-díj: Személyjegy 1 kor. Családjegy 2 kor. Kezdeté d. u. 3 órakor. A tiszta jövedelem a petrosényi kálvária kápolna felépítésére fordítatik. Tekintettel a jótekonycsélra felül-fizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. A zenét a bányazenekar szolgálja.

— **Leszakadt vasuti hídról** közöl szenzációs újdonságot aradi tudósítás alapján több fővárosi napilap, azt újságolván, hogy az aradi üzletvezetőség hatáskörébe tartozó petrosény-Lupényi vonalon levő Vulkán és Lupény állomások között hatalmas vashíd leszakadt épp abban a pillanatban, mikor egy személyvonat teljes gözzel haladt a hídon. A mozdony beesett a Zsil folyóba, honnan még eddig nem sikerült kiemelni. A fűtő nehezen tudott kiuszni a folyóból, a gépésznek mi bja se történt. A kocsik, melyekben utasok ültek, a híd hátsó részén maradtak sértetlenül. A szörénasátlenséget az okozta, hogy a napok óta tartó esőzész folytán a híd szerkezetét a víz álmosta. A vonalon az összes forgalmat beszüntették, a máv. üzletvezetőség pedig vizsgálatot indított. Ebből az egész érdekes katasztrófából csak annyi igaz hogy Valea Ungurulinál az alámosott töltésen kisiklott a gép, mely még most is a vízben van kerekével ég felé fordulva. Erről egyébként lapunk főhelyén adunk részletes tudósítást. Meg kell azonban említenünk, hogy a vonatvezető ügyességének s körültekintő óvatosságának köszönhető, hogy egyéb baj nem történt.

CSARNOK.

Árvizkép.

A bölcső.

Vagyont, reményt, éltet, bonyolva,

A ráfagyasztó áradat

Pokolzacarta habzaját an

Rengetre — kis bölcsőt rajta.

A bölcsőben, mint lenge sajkán,

Pályába kötve, kis gyerek

Repesre játszik — s a halálos

Veszély torkában sem remeg.

Az áradásban romboló szörny

Sem nézheté ezt hidegen....

Parthoz veté ki . . . bámul a nép

S ápolja . . . de mind idegen,

Mig a tömegből felsikoltva,

Zilált hajakkal, rongyosan,

Egy fiatal nő tört előre

S a mentett bölcsőhöz rohan.

„Meghallgatád az anyját, oh nagy Isten!“

Szól, és szemén könnyár fakad,

Árviz koldussá nem tehetted,

Mert legfőbb kincse megmaradt.

T. L.

HIRDETÉSEK:

Pályázati hirdetés.

Lupény község előljárósága egy, havi utólagos részletekben fizetendő évi 720 koronával javadalmazott

rendőr-kézbesítő állásra

pályázatot hirdet. Pályázni ohajtók felhivatnak, hogy sajátkezüleg irt-folyamodványukat folyó hó 20-ig személyesen nyujtsák be, amidőn bővebb értesítést ad:

Lupény, 1900. aug. hó 1,

Az előljáróság.

3—3

526 szám.

1896

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a puji kir. járásbíróság 1896 évi 506 —507 számú végzése által petrillai Moldován Márk javára, petrillai **Préda Dumitru és Préda János** ellen 200 kor. — fill. tőke, ennek 1883 évi január hó 15 napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 128 kor. 64 fill. perköltés követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 1234 kor. — fillérre becsült szarvasmarhák, széna, ló, fegyver és házbutorokból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a V. 151/2 1900 sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Petrillán, alperesek lakásán leendő eszközlésére 1900-ik év augusztus hó 30-ik napjának délelőtt 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a leg többet ígérőnek becsáron alul is eladni fognak. Az árverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Pujon, 1900. évi aug. hó 8-ik napján.

Mirtse Diénes,
kir. bír. végrehajtó.

281 számú.
1896**Árverési hirdetmény.**

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a puji kir. járásbíróság 1896—3190 számú végzése által petrillai Moldován Márk javára, petrillai **Préda János** gör. kél. lelkész ellen 278 kor. — fill. tőke, és eddig összesen 83 kor. 10 fill. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróilag lefoglalt és 652 kor. — fillerre becsült házbutorokból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek a V. 567/2 1900 számú kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Petrillán alperes lakásán leendő eszközésére **1900-ik évi augusztus hó 30-ik napjának délelőtt 9 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az árverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Pujon, 1900. évi aug. hó 8-ik napján.

Mirtse Diénes,
kir. bir. végrehajtó.

A járadékpapírok, valamint az állami- és magánsorsjegyek jelenlegi alacsony árfolyama ezek megvételét, megtakarított összegek legjobb elhelyezésére ajánlatossá teszi. Bővebb felvilágosítást nyújt a

Bankegyesületi váltóüzlet részvény-társaság
BUDAPEST,

mely ily államkötvényeket, valamint állami- és magánsorsjegyeket olesó havi részletre, több évi lefizetésre elad.

Képviselők

kik ily értékpapírok eladásával, valamint sorsjegytársaságok összeállításával foglalkozni óhajtanak, magas jutalékban részesülnek.

Szülők figyelmébe.

Egy budapesti tisztességes művelt család elfogad két közép- vagy felsőbb iskolába járó ifjút teljes ellátásra, jutányos feltételek mellett.

Bővebb felvilágosítással szolgál e lap

Szerkesztősége.

Billigste Bezugsquelle guter Uhren mit 3 jähr. schriftlicher Garantie.

HANNES KONRAD
Uhren-Fabrik und Goldwaaren-Exporthaus
in Brüx (Böhmen)

empfehlte unter strengster Garantie seine, seit 15 Jahren bestrenommierten Erzeugnisse von
Uhren, Gold- & Silberwaaren.

Die Firma ist ausgezeichnet mit dem k. k. österr. Reichsadler. Besitzt goldene und silberne Ausstellungs-Medaillen, u. tausende schriftliche Anerkennungen. Alle Waaren sind vom k. k. Münzamt geprüft und gestempelt. Nicht-convenierendes wird umgetauscht, oder auf Wunsch das Geld zurückerstattet, daher jedes Risiko ausgeschlossen ist.

Echt Silber-Rem.-Uhr : Mk. 10.50—5.80. Doppelmantel, Mk. 14.50—7.75. Gute Nickel-Rem. Mk. 6.50—3.75. Silberne Damen-Rem.-Uhr Mk. 12.—6.75. Echte 14 karätige Gold-Damen-Rem.-Uhr Mk. 25.—14.—, Goldringe Mk. 4.—2.25.

Echte Silber-Panzerketten mit k. k. Münzstempel, 30 cm lang, 15 Gramm schwer Mk. 2.12—1.20, 20 Gramm schwer Mk. 2.70—1.50, 30 Gr. schwer Mk. 3.95—2.20. Briefmarken aller Länder in Zahlung.

Versandt der nachnahme oder Voreinsendung des Betrages
Reich illustrierte Preiscataloge gratis und franco.

3—50

Nyomdásztanonczul

azonnal felvétetik egy megfelelő iskolai képzettséggel bíró, 14—15 éves, jól nevelt, legalább hat elemi osztályt, — vagy a középiskola két osztályát végzett ifjú

FIGULI ANTAL
könyvnyomdájában.

553 szám.
1900.**Árverési hirdetmény.**

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a puji kir. járásbíróság 1900. Sp. 504/3 számú végzése által, petrosényi Györke Ferencz javára petrosényi néhai **Wéber Béla** hagy. ellen 600 kor. — fill. tőke, ennek 1887. évi augusztus hó 12-ik napjától számítandó 8% kamatai és eddig összesen 165 kor. 55 fill. perköltség követelés erejéig elrendelt végrehajtás alkalmával bíróilag lefoglalt és 784 kor. — fillerre becsült házbutorokból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek az Sp. 507/5-1900 sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Petrosényben alperes volt lakásán leendő eszközésére **1900. évi aug. hó 28-ik napjának délelőtt 9 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az árverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Pujon, 1900. évi aug. hó 8-ik napján.

1—1

Mirtse Diénes
kir. bir. végrehajtó.

Ház eladás.

Petrosényben a Malea utcába s jó karban lévő **házam** szabadkézből s előnyös feltételek mellett eladó,

Bővebb felvilágosítást készséggel a dok

Aninosza, 1900. aug. hó.

Özv. Krausz Péterné.

Stearoptinum

Budapesten a katonaságnál orvosilag rendelve.

Biztosan gyógyítja s a fájdalmat rögtön csillapítja bármily sebeknél: vágás, zuzódás, égés, fagyás, mindenféle kelevény, a női emlők gyuladása és gyűlése, a titkos betegségek, kiütések stb.

Egy adag ára használati utasítással együtt: 2 korona.

A hatásért kezeséget vállal, a mi, ha elmaradna, — a pénzt visszaszolgáltatja a „Stearoptinum“ laboratoriuma.

A pénz beküldésével, vagy utánvétellel megrendelhető a „Stearoptinum“ laboratoriumában,

Budapest, VII. kerület, Mexikói-ut 88. II. 25.

7—20

Ny. Figuli Antal gyorssajtóján Petrosény.